

4. LA IMPORTÀNCIA DEL TREBALL EN XARXA

"...fomentar la formació professional de qualitat i la plena inserció laboral i professional dels joves de la ciutat, així com la qualificació contínua dels treballadors en situació d'atur o en actiu, fomentant l'esperit de formació al llarg de la vida de les persones".

Dues bones pràctiques en relació amb la Formació Professional: Consell de la Formació Professional de l'Hospitalet i Fòrum de les Ciutats amb Consells de la Formació Professional de Catalunya.

1. Consell de la Formació Professional de l'Hospitalet.

Antecedents

Les polítiques i estratègies desenvolupades en l'àmbit de l'educació i en concret les referides a la formació professional ocupen, des de fa anys, un lloc important en les preocupacions, les reflexions i les propostes dels diferents nivells de govern: europeu, estatal, autònom i local.

A la ciutat de l'Hospitalet i des de diversos àmbits educatius i socials, i des del govern municipal, es va veure la necessitat de treballar perquè la formació professional guanyi qualitat i presència en el context actual, en el qual aquest nivell educatiu està situat en un segon pla, desvirtuat per la formació universitària i també per ser una opció amb insuficient prestigi social i cultural.

Era necessari, doncs, fomentar aquest tipus de formació i, seguint les orientacions polítiques de la regidoria d'Educació i de l'àrea de Promoció Econòmica, es va crear un grup de treball compost per representants de tots els àmbits implicats en la Formació Professional del municipi: centres públics i concertats, departament d'Educació de la Generalitat, associació d'empresaris, sindicats majoritaris i regidories d'educació i promoció econòmica de l'Ajuntament de l'Hospitalet.

Aquest grup de treball va proposar, en primer lloc, l'elaboració d'un estudi o mapa de la Formació Professional de l'Hospitalet que recollís l'estat de l'oferta en aquest nivell educatiu, per poder comparar aquesta oferta amb les demandes de treball de les empreses i analitzar els possibles desajustos.

Un segon objectiu d'aquest grup va ser el de constituir un espai estable de treball on poder coordinar i racionalitzar l'oferta formativa del territori, donant a la Formació Professional la coherència i el prestigi que les empreses i la societat estava demanant. Aquest objectiu es concreta, després d'un any de treball, en la constitució del Consell Municipal de la Formació Professional amb representació de tots els sectors i institucions que intervenen en aquest nivell educatiu a la ciutat de l'Hospitalet.

Posada en marxa del Consell de l'FP

El Consell de la Formació Professional es crea com un òrgan consultiu i de participació social (el Ple municipal del 28 d'octubre de 2008 aprova el Reglament de funcionament del Consell) i es constitueix com a plataforma estable de treball dels diferents agents educatius, socials i econòmics que operen en l'entorn local, amb l'objectiu principal de: "fomentar la formació professional de qualitat i la plena inserció laboral i professional dels joves de la ciutat, així com la qualificació contínua dels treballadors en situació d'atur o en actiu, fomentant l'esperit de formació al llarg de la vida de les persones".

L'estructura de funcionament del Consell, igual que altres consells arreu de Catalunya, la componen els òrgans decisoris de presidència i dues vicepresidències, el plenari i la comissió permanent. Així mateix el Consell es dota d'una secretaria tècnica que donarà suport, impuls i coordinació als seus òrgans.

Des d'aquest instrument institucional i social i per tal de fer operatiu l'objectiu esmentat, la Comissió Permanent va nomenar un grup de treball que elaborés de manera consensuada un PLA DE TREBALL d'una manera integral i integrada, tot fent possible i real la presència i participació activa de tots els agents del territori que, amb diferents recursos i nivells de responsabilitat, intervenen i faciliten la millora de la Formació Professional.

Les visions de cadascuna de les parts era ben diferent. Cada agent era conscient de la problemàtica general, però també dels seus interessos i necessitats com a actors individuals. Tot i això, els elements prioritaris establerts pels diferents agents van ser prou coincidents. En primer lloc, cadascuna de les parts considerava de vital importància la relació, adequació i ajustament entre el sector econòmic i l'oferta de formació professional que es donava a la ciutat.

En segon lloc es va considerar la millora de la transició dels joves i adults al món laboral, proposant una actuació transversal entre les institucions i les entitats.

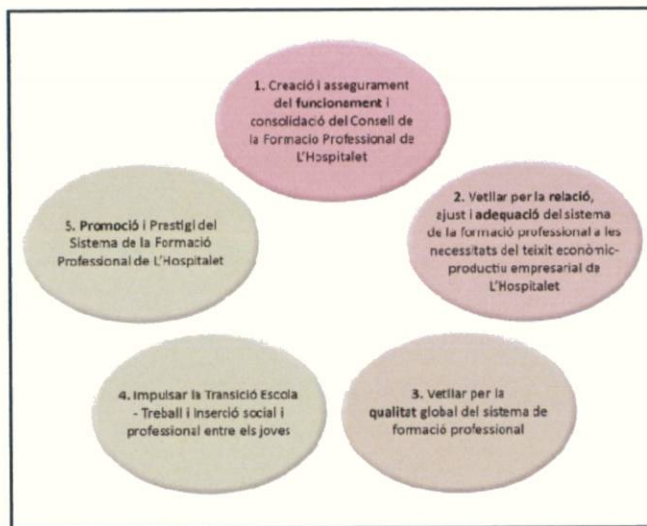
La tercera necessitat a tenir en compte va ser la de promoció, comunicació i difusió de l'oferta de la formació professional com a opció de futur, donant-li presència i prestigi a la ciutat.

I per últim, i no menys important, la necessitat d'una voluntat política i institucional així com empresarial, per tal de desenvolupar i consolidar en el temps el Consell de Formació Professional com a instrument de planificació, coordinació i interrelació de les accions formatives en aquest àmbit a l'Hospitalet.

Pla de treball

Una vegada fixades les prioritats, es van dissenyar les cinc línies estratègiques que determinaran un pla de treball factible i operatiu, amb tot un seguit d'actuacions i accions en cadascuna d'elles per tal de posar de relleu la importància de la Formació Professional a l'Hospitalet tant per la quantitat i qualitat dels centres com per la quantitat i qualitat d'especialitats que s'hi imparteixen.

Línies estratègiques

Actuacions de treball en xarxa

De cadascuna d'aquestes línies estratègiques es van desprendre tot un seguit d'actuacions i accions. En destacarem dues: creació de l'observatori de la Formació Professional i organització periòdica de Jornades d'estudi i debat sobre ocupació i Formació Professional.

Els observatoris són instruments d'observació i anàlisi periòdica de la realitat, capaç de produir informació perquè els actors que en són responsables la puguin utilitzar a l'hora de planificar les accions.

En concret l'observatori d'FP es basa en tres objectius fonamentals:

- Contribuir a millorar l'actual oferta de formació per adequar-la a les demandes del mercat i de l'entorn.
- Millorar la capacitat d'anticipació i afavorir la presa de decisions.
- Difondre informació i coneixement.

Per poder desenvolupar aquestes funcions, l'observatori d'FP ha de treballar en el manteniment del Mapa de l'FP que ha de donar una panoràmica actualitzada de "l'estat de la qüestió" de l'FP a la ciutat i a la seva rodalia. El treball conjunt amb l'Observatori Socioeconòmic

mic de l'Hospitalet va permetre donar una visió completa de la realitat formativa i laboral de la ciutat, i subratllar aquells aspectes que requerien una recerca més detallada.

D'altra banda, l'observatori va proporcionar a la Comissió Permanent del Consell, mitjançant informes periòdics, un tipus d'informació més matisada sobre la relació entre les tres àrees de treball (alumnat, centres i empreses), que permetia interpretar amb precisió les dades que ofereix el Mapa a través de la recollida d'informació qualitativa provinent directament dels centres formatius, dels alumnes i de les empreses.

L'altra actuació que es va desenvolupar i que estava contemplada en la línia estratègica de "Promoció i prestigi del sistema de l'FP a l'Hospitalet" va ser organitzar jornades i fòrums d'estudi i debat sobre ocupació i FP a la ciutat.

Amb la participació activa dels centres d'FP (públics i concertats), des de la regidoria d'Educació i l'àrea de Promoció econòmica es va proposar a partir de l'any 2014, la celebració de "La Setmana de l'FP a l'Hospitalet". Aquesta setmana s'iniciava amb ponències i debats al voltant d'un tema rellevant per a l'FP i, paral·lelament, els centres formatius obrien les portes al públic en general per explicar les seves especialitats i fortaleses. Aquesta experiència va representar un pas

3a SETMANA DE L'FP A L'H

LA MILLOR FP LA TERS AQUÍ

DEL 2 AL 6 DE MAIG DE 2014

CIVIC DE L'HOSPITALET

Dilluns, 2 de maig
Formació professional i empresa: Innovació i desenvolupament
 Centre Cultural Bellvitge
 Avinguda d'Amèrica, 77

endavant molt important a l'hora de comunicar i posar de relleu tot el contingut en especialitats formatives que s'ofereixen a la ciutat i el futur professional que tot això comporta.

2. Fòrum de les ciutats amb Consell de la Formació Professional de Catalunya

L'Administració Local a Catalunya no té atribuïdes competències directament relacionades amb la Formació Professional. Malgrat això, ha destacat tradicionalment per superar els seus àmbits competencials amb l'objectiu de reforçar i millorar amb polítiques pròpies els esforços realitzats per estaments superiors i per altres administracions públiques.

En els darrers anys s'ha demostrat el grau de compromís, la magnitud de l'esforç i els resultats evidents que es poden observar en les nostres ciutats en els àmbits de la joventut, la promoció i el desenvolupament econòmic, la promoció de la Formació Professional, l'acostament entre els centres educatius i les empreses, la transició un cop acabada l'etapa obligatòria, les sortides per a l'alumnat que no acredita l'ESO, etc.

Per tal de coordinar aquestes polítiques, a diferents ciutats s'han creat plataformes estables de treball que, amb el nom de consells de la Formació Professional, comparteixen l'objectiu de treballar per millorar aquest àmbit formatiu.

Els diferents consells de la Formació Professional, com tota estructura nova, necessita crear formes de treball adequades per aconseguir els objectius proposats i, per tant, buscar referents comuns és important. Per aquest motiu es posen en contacte els municipis que comparteixen maneres similars de treballar, buscant com intercanviar experiències i coneixements.

La comunicació cada vegada és més fluida i aquesta voluntat de treballar plegats culmina el 16 de març de 2011 amb la signatura, per part de representants polítics dels consells de la Formació Professional de les ciutats de Barcelona, Granollers, l'Hospitalet de Llobregat, Mataró i Terrassa, d'un "Acord marc de col·laboració per a la creació i el foment del Fòrum de les ciutats amb Consell de la Formació Professional".

Les ciutats signants es comprometen a treballar plegades al voltant d'uns valors que fonamenten la contribució local per a la millora de la Formació Professional:

- El treball des de la proximitat del territori, aportant el coneixement que ens dona la relació habitual amb els diferents agents locals.
- El treball amb l'objectiu d'avançar en una visió integrada de la Formació Professional.
- La necessitat de participar de manera activa en una adequada planificació i coordinació de la Formació Professional en cada territori.
- El diàleg, la coordinació i el treball conjunt entre agents diversos.

Per aconseguir aquests valors era imprescindible que el Fòrum desenvolupés una tasca fonamental: la interlocució amb les diferents institucions amb competències en la Formació Professional (Generalitat de Catalunya, Diputació, Consell Català de la Formació Professional, associacions municipalistes...).

Per això i des de la seva creació, les principals tasques realitzades en l'àmbit del Fòrum han estat:

- Coordinació entre els diferents consells, intercanvi d'experiències i coneixements mitjançant reunions periòdiques rotatòries en els diferents municipis.
- Reunions de coordinació, presentació de demandes concretes, ofertes de col·laboració i sensibilització amb diferents interlocutors:
 - Presidència del Consell Català de la Formació Professional
 - Gerències d'Educació i Promoció econòmica de la Diputació
 - Federació Catalana de Municipis i Associació Catalana de Municipis
- Reunions conjuntes entre els regidors responsables dels diferents consells de la Formació Professional i els secretaris tècnics, per tal de coordinar la tasca política i tècnica.
- Elaboració de documents:

- Document de context: Indicadors econòmics i del sistema de formació professional. Una anàlisi del que representen les ciutats integrades en el Fòrum en relació amb el conjunt de Catalunya en termes demogràfics, econòmics i de concentració i diversificació de l'oferta de Formació Professional.
- Posicionament del Fòrum de les ciutats amb Consell de la Formació Professional sobre "Món local i FP a Catalunya". Aquest document es fa ressò de l'experiència dels municipis participants en el **Fòrum de les Ciutats amb Consell de la Formació Professional**, analitzant els reptes que tenim al davant i establint una proposta de quina ha de ser la contribució del món local als reptes que se li plantegen a la Formació Professional, en un context de crisi econòmica perllongada i d'una alta competència a tots els nivells.
- Informació i assessorament a altres ciutats que volen crear els seus propis consells de la Formació Professional.
- Presentació d'esmenes a l'avantprojecte de llei de formació i qualificació professional.
- El Fòrum ha estat convidat a comparèixer a la Comissió d'Ensenyament i Universitats del Parlament de Catalunya per presentar les seves aportacions a la llei de formació i qualificació professional.

El Fòrum ha anat creixent i cada vegada més ciutats manifesten el seu interès per crear estructures estables similars a les de les ciutats actualment integrades.

Per aquest motiu es creu oportú convocar una nova reunió dels diferents regidors responsables dels consells de la Formació Professional i de les secretaries tècniques per tal de donar un nou impuls, fixar noves fites i redactar un nou document en el qual quedi palès l'interès de treballar plegats i les normes que han de regir, tot adequant-lo al nou Reglament de Règim Local.

Així doncs, es reuneixen a la ciutat de Lleida, el dia 21 de setembre de 2016, els regidors responsables dels consells de la Formació Professional de les ciutats de Barcelona, Granollers, l'Hospitalet de Llobregat, Lleida, Mataró, Rubí, Tarragona i Terrassa, i subscriuen el "Conveni de cooperació i col·laboració entre els municipis que integren el Fòrum de les ciutats amb Consell de la Formació Professional de Catalunya".

En aquesta reunió es fa palesa la necessitat que els regidors facin valer políticament la força i el pes de les ciutats integrades en el Fòrum, per tal de posar de relleu la feina que fan els municipis en aquest àmbit i es reclami a les administracions competents el reconeixement i la necessitat de participació en la presa de decisions en relació amb la Formació Professional que es desenvolupa en cadascun dels territoris.

Després de la reunió a Lleida, els municipis de Girona, Sabadell i el Prat de Llobregat han mostrat interès i voluntat d'incorporar-se al Fòrum de consells i, per tant, aquest Fòrum quedaria compost per les ciutats de: Barcelona, Girona, Granollers, l'Hospitalet de Llobregat, Lleida, Mataró, el Prat de Llobregat, Rubí, Sabadell, Tarragona i Terrassa.

Reflexions finals al voltant del treball des dels municipis i en relació amb la Formació Professional:

- Si ens fixem en països referents com Finlàndia, Alemanya i Suïssa, veurem com l'administració local té un gran pes en l'educació.
- La proximitat dels municipis a la realitat social i econòmica permet que es tingui un coneixement sobre aquesta realitat molt acurada i permet millorar la vinculació entre la planificació de l'oferta formativa i les necessitats reals.
- Només el treball conjunt entre administracions competents i el món local afavorirà el desplegament d'un sistema de formació professional que ens permetrà, per una banda, assolir els objectius de l'estratègia europea 2020 i, per l'altra, ajudar a la recuperació econòmica i la cohesió social del nostre país.

- L'Administració Local no té competències, però té incumbències, voluntat, capacitat tècnica i compromís amb la Formació Professional.
- L'Administració Local, el Fòrum de les ciutats amb Consell de la Formació Professional de Catalunya i els consells de cada ciutat treballem per millorar la Formació Professional i ho volem continuar fent. És per aquest motiu que posem a disposició de tothom la nostra experiència i els espais de col·laboració i participació territorial que ja estan funcionant.

Josep Maria Marco Ibáñez,
exsecretari de la permanent del Consell de l'FP de Terrassa.

Maria José Rodríguez Blázquez,
exsecretària de la permanent del Consell de l'FP de l'Hospitalet de
Llobregat.